

מיחייב איניש לבסומי בפוריא – במשנת הראי"ה

ר' שמעון יפרח

ידועים דברי הגמרא במגילה דף ז עמוד ב: "אמר רבא מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי".

רש"י מפרש לבסומי: להשתכר בין .

וכך נפסק ברמב"ם בהלכות מגילה פרק ב: "ושותה יין עד שישתכר וירדם בשכרותו".

וכן נפסק בשו"ע סימן תרצה סעיף ב.

לכאורה היינו צריכים לתמוה על ציווי זה שהרי במשך כל השנה אנחנו מתרחקים מהשתכרות?

ואם לכאורה יש עניין בהשתכרות של מצווה למה שלא נשתכר בחג הסוכות למשל או כל חג אחר? מה היחודיות של חג הפורים מכל חג אחר?

ועוד שאלה קשה, מה יעשה אדם שהשתכר בפורים האם הוא יכול להתפלל? לכאורה לא, שהרי חז"ל קבעו ששתוי אל יתפלל.

על כל השאלות הללו עונה הרב קוק בספרו עולת ראי' ח"א עמוד תל-תמא במהלך אחד שחורז את כל השאלות.

בכל ימות השנה בענייני הרשות (אכילה, שתיה) אנו מצווים להשמר שלא לעבור את הגבול ולכן כל השנה ההשתכרות אסורה לנו, אבל בפורים הדבר שונה מכיון שהארת, השפעת היום בעיקרה על הגוף הישראלי מכיון שפורים הוא השלמת תהליך קבלת התורה שהתחיל בהר סיני שהיה רק על נפשות עם ישראל – כדברי הגמרא שה' כפה עליהם הר כגיגית. הכפיה הייתה על הגוף, לכן גם הגוף היה צריך לקבל את התורה כאן בא פורים והשלים את התמונה קיימו וקבלו ברצון בפורים על הגוף מה שקבלו באונס בהר סיני (איך זה בעצם התרחש? מכיון שהמן רצה לשלוט בגופם, דהיינו להרוג את עם ישראל, אבל עצתו לא התממשה בעקבות שה' הציל אותם ממנו, אז בעקבות אותה הצלה שהתרחשה גם על הגופות חלה קבלת התורה).

הרב מסביר ששכור בכל ימות השנה אל יתפלל מכון שהגוף של האדם הוא לא מספיק מתוקן, ראוי לקבל שמחה גדולה ובנוסף ע"י השתיה הכוח הרוחני של האדם סר ממנו, אבל בפורים לאור האמור לעיל שעניינו הקדושה שמופיעה על הגוף, הגוף שלנו בגלל הקדושה שיורדת עליו בגלל החג ראוי לקבל שמחה גדולה וגם אם הכח הנשמתי של האדם יסתלק בגלל השכרות - הכוחות הגופניים של האדם בגלל ענינו המיוחד של היום קדושים והם שומרים את האדם ביום זה מכל דבר רע.

הרב רוצה לחדש שאף שכל השנה שכור אל יתפלל (מכיון שתפילה היא כמו העלאת קרבן לקב"ה, האדם בתפילתו מעלה את כל הרגשותיו אל ה', ואם הוא שכור אז יש בתפילתו, בקרבנו פגם).

אבל בפורים מכון שהקדושה שורה על הגוף שלנו בכל מצב שבו נהיה(שכורים, פקחים) לכן גם במצב של שכרות יכולים להתפלל.

הרב מבאר לאור הסברו על משמעות היום מדוע בפורים לא קבלו עם ישראל איסור מלאכה כמו ביו"ט?

ביו"ט מכון שכל מטרתו להתענג על ה' ואם נעסוק במלאכה נחמיץ את המטרה לכן חכמים אסרו לנו לט אבות מלאכה כדי שהגשמי, החומרי לא יתנגד לרוחני, אבל בפורים גם במלאכה, בגשמיות אנו מוצאים קדושה ושופע עליהם קדושה לכן המלאכה לא נאסרה בפורים.

לאור מהלך זה אפשר להבין את דברי המדרש בשוחר טוב, משלי ט: "כל המועדים בטלים, וימי הפורים לא יהיו בטלים שנאמר: וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם", שבעצם כל העתיד לבוא הוא שהחומריות לא תתנגד לרוחניות והקדושה תשרה גם על הגוף וגם על הנשמה באותה מידה.